

T.B.M.M.

(S. Sayısı : 531)

Uydular Aracılığı ile Mobil Haberleşme Uluslararası Teşkilâtı Sözleşmesi ve İşletme Anlaşmasında Yapılan Değişikliklerin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/684)

T.C.

Başbakanlık

Kanunlar ve Kararlar

Genel Müdürlüğü

Sayı : B.02.0.KKG.0.10/101-96/2368

16.5.2000

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Dışişleri Bakanlığınca hazırlanan ve Başkanlığımıza arzı Bakanlar Kurulunca 1.5.2000 tarihinde kararlaştırılan “Uydular Aracılığı ile Mobil Haberleşme Uluslararası Teşkilâtı Sözleşmesi ve İşletme Anlaşmasında Yapılan Değişikliklerin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı” ile gerekçesi ilişikte gönderilmiştir.

Komisyonlarda ve Genel Kurulda öncelikle görüşülmesini arz ederim.

Bülent Ecevit
Başbakan

GEREKÇE

Ülkemiz, Uydular Aracılığı ile Mobil Haberleşme Uluslararası Teşkilâtına (Inmarsat) üye olmak üzere 1978 yılında başvuruda bulunmuş ve Inmarsat Sözleşmesi Hükümetimiz adına, İşletme Anlaşması ise Türk Telekomünikasyon A.Ş. adına imzalanmıştır. Söz konusu anlaşmaların 12 Nisan 1989 tarihinde TBMM’nce onaylanmasını müteakip, onay belgesinin anlaşmaların orijinal metinlerini muhafaza eden Uluslararası Denizcilik Teşkilâtı (IMO) Genel Sekreterliğine teslim edildiği 16 Kasım 1989 tarihi itibarıyla ülkemiz Inmarsat’ın üyesi olmuştur. Bu suretle Hükümetimiz Inmarsat’a karşı “Taraf”, Türk Telekomünikasyon A.Ş. ise “İmzacı” olmuşlardır.

İşletme Anlaşması uyarınca, İmzacı sıfatı ile Türk Telekom, üye olma dahil, Inmarsat uydu sistemi ile ilgili her türlü yatırım ve harcamalardan hissesi oranında sorumlu olup Inmarsat uzay kesiminin kullanılması ile ilgili konularda Türkiye’de tek yetkili ve sorumlu kuruluştur. 1988 yılından bu yana Inmarsat uydu sisteminde Atlantik Okyanusu (doğu) ve Hint Okyanusu bölgelerindeki Inmarsat uyduları ile çalışan 2 adet yer istasyonumuz hizmet vermektedir. Inmarsat-A (telefon, teleks, faks) ve Inmarsat-C (teleks) servisi olarak adlandırılan servisler gerek mobil uydu terminalleri arasında gerekse mobil terminallerin karşılıklı olarak yurtiçi ve milletlerarası haberleşmesini sağlamak maksadıyla kullanılmaktadır.

Deniz taşıtları ile karşılıklı telefon, telgraf, teleks ve faks haberleşmesinin telsiz haberleşmesine nazaran çok daha kaliteli, güvenilir, kolay, basit ve otomatik hale getirilmesini amaçlayan Inmarsat, kısa sürede Atlantik, Hint ve Pasifik Okyanusu bölgelerine yerleştiği uydularla bu amacını gerçekleştirmiş, daha sonra karada kullanılan uydu mobil terminallerini hizmete koyarak haberleşme imkânı bulunmayan veya kısıtlı olan her yerde kolay taşınabilir, kolay tesis edilebilir ve kolayca ve baist şekilde kullanılabilir bir mobil uydu sistemi geliştirilerek, tüm kullanıcılara çok çeşitli

haberleşme hizmeti verilmesini sağlamıştır. Daha sonra bu hizmetlere ilâve olarak hava taşıtlarında kullanılan terminalleri hizmete koyarak uçak yolcularına haberleşme imkânı tanınmış ve hava sey-rüsefer trafiğine olumlu katkılarda bulunulmuştur.

Inmarsat bugün oluşturduğu global uydu sistemi ile Teşkilâta üye olsun veya olmasın tüm ül-kelerin mobil haberleşmesi ihtiyaçlarının karşılanmasında dünya lideri bir kuruluş haline gelmiştir.

Inmarsat'ın teşkilât yapısı hükümetlerarası bir statüde oluşturulmuştur. Teşkilâtın en yüksek karar organı hükümet temsilcilerinden oluşan ve olağan toplantıları 2 yılda bir yapılan, oylama ya-pıldığı takdirde her ülkeye bir oy hakkı tanınan Inmarsat Taraflar Kuruludur. Teşkilâtın teknik, iş-letme, malî ve idarî konularında en önemli icra organı ise; 18 temsilcisi en yüksek yatırım hissesi-ne sahip ülke veya ülke grup temsilcilerinden, diğer 4 temsilcisi ise Taraflar Kurulunca 2 yıllık bir süre için seçilen coğrafî bölge temsilcilerinden olmak üzere, 22 temsilciden oluşan Inmarsat Kon-seydidir. Konseye ihtisas konularında yardımcı olmak üzere, Finans Komitesi ile Teknik ve İşletme Komitesi isminde 2 Komite bulunmaktadır. Ayrıca teşkilâtın günlük işlerini yürütmek ve Konsey kararlarını yerine getirmek üzere bir Genel Müdür yönetiminde Inmarsat Genel Müdürlüğü oluştu-rulmuştur.

Inmarsat'ın yanısıra üyesi bulunduğumuz Uydular Aracılığı ile Haberleşme Uluslararası Teş-kilâtı (INTELSAT) ve Uydular Aracılığı ile Haberleşme Avrupa Teşkilâtı (EUTELSAT) gibi diğer uydu kuruluşlarının kurulduğu yıllarda, hemen hemen her ülkede posta ve telekomünikasyon hiz-metleri tek bir kuruluş tarafından yürütülmekte ve bu alanda tekel olarak faaliyet göstermekte iken zaman içerisinde köklü değişiklikler yapılarak birçok ülkede böyle bir tekel ortadan kaldırılmış, te-lekomünikasyon hizmeti devlet kuruluşlarının yanısıra birbirleriyle rekabet halinde olan özel şirket-ler aracılığı ile verilmeye başlanmıştır. Son yıllarda büyük bir gelişme gösteren liberalleşme, özel-leşme, serbest pazar ekonomisi ve rekabet, hükümetlerarası bir statüde faaliyet gösteren uydu kuru-luşlarının geleceklerini tehdit etmeye başlamış ve uluslararası uydu kuruluşları, günümüzde ve ge-lecekteki faaliyetlerin mevcut mevzuat uyarınca yürütülemeyeceğini anlayarak yeni bir yapılanma ve mevzuat arayışına girmişlerdir.

Inmarsat bu konudaki çalışmalarını tamamlamış ve yeni yapılanma ile ilgili olarak Inmarsat Sözleşmesi ve İşletme Anlaşmasında yapılan değişiklikler 20-24 Nisan 1998 tarihlerinde Lond-ra'da yapılan Inmarsat-Taraflar Kurulu toplantısında kabul edilmiştir. Söz konusu değişikliklerin, 23-25 Eylül 1998 tarihlerinde Rodos'ta yapılan Olağanüstü Taraflar Kurulu toplantısında geçici olarak uygulamaya konulması kararlaştırılmıştır.

Inmarsat'ın yeniden yapılanmasında yine hükümet temsilcilerinden oluşan hükümetlerarası bir organ yer almakla beraber artık teşkilâtın en yüksek karar organı olma durumundan çıkarılmış ve hükümetlerin sorumluluğu altında bulunan Küresel Deniz Tehlike ve Emniyet Sistemi, kamu mobil haberleşme servisleri, ihtiyaç duyulan her yere mobil hizmet götürülmesi ve adil rekabet sağlanma-sı gibi temel prensiplerin korunmasında gözetim ve denetim hakkı bulunan bir organ haline getiril-miştir. Bunun sonucunda Inmarsat Sözleşmesinin birçok maddesi iptal edilerek, Inmarsat uydu sis-temi ticarî işletmecilik faaliyetlerinin İngiltere'de, İngiliz kanunlarına göre faaliyet gösterecek bir şirket aracılığı ile yürütülmesi ve Inmarsat'ın tüm varlığının bu şirkete aktarılması kabul edilmiştir. Şirketin ilk ortakları ise İmzacılar olacak ve her İmzacıya sahip olduğu yatırım hissesine eşdeğer şirket hissesi verilecektir. Yeni yapılanma hiçbir ülkeye veya İmzacısına malî yönden herhangi bir ek sorumluluk veya yük getirmemektedir.

Inmarsat Anlaşmalarında daha önce yapılan değişikliklerin üye ülkelerce onaylanıp yürürlüğe girmesinde gözlenen gecikme nedeniyle ve en kısa süre içerisinde yeni yapılanmanın tamamlana-bilmesi amacıyla; değişiklik yapılan Inmarsat Sözleşmesi, üye ülkelerin üçte-ikisi tarafından onaylanıncaya kadar, 15 Nisan 1999 tarihinden başlamak üzere geçici olarak yürürlüğe konulmuş-

tur. Bunun sonucu olarak Inmarsat İşletme Anlaşması bu tarih itibariyle feshedilmiş ve yeni şirketin kuruluş çalışmalarına başlanılmıştır. Buna göre Türk Telekom'un İmzacı statüsü diğer bütün İmzacılarla birlikte sona ermiştir. Yeni uygulama sonucu Inmarsat Konseyi ve Konseye bağlı faaliyet gösteren Finans Komitesi ile Teknik ve İşletme Danışma Komitesi faaliyetleri de durdurulmuş ve ticarî bir şirketin yönetiminde yer alacak yönetim uygulamalarına geçilmiştir. Uluslararası anlaşmaların geçici olarak uygulamaya konulması iç hukukumuz gereği ülkemizde kabul edilmediğinden, ülkemizin Inmarsat'a üyeliği, söz konusu değişikliklerin TBMM tarafından onaylanmasına kadar geçecek süre içerisinde askıda kalacaktır.

Değişikliklerin yürürlüğe girmesi için 56 ülkenin onayı gerekmektedir.

223 sayılı Kanun Hükmünde Kararname gereği çıkarılan 9 Nisan tarih ve 99/12762 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı neticesinde, Londra'da bir hukukî şirkette muhafaza edilmekte olan 26 182 hisseye ait belge Türk Telekom'a teslim edilmiştir. Muhtemelen 2 yıl sonra şirket hisselerinin borsaya girerek dış yatırımcılara açılması ve böylece yeni yatırımlar için daha kolay finansman sağlanması planlanmıştır.

Ülkemizin geçici uygulama sonucu askıya alınacak olan üyeliğinin en kısa süre içinde yeniden kazanılması ve Inmarsat Sözleşmesi ile tanınan haklarına biran önce kavuşturulması maksadıyla; ülkemiz için hiçbir yeni malî külfet ve sorumluluk getirmeyen yeni yapılanmaya ilişkin değişikliklerin mümkün olabilecek en kısa süre içinde TBMM tarafından onaylanması ülkemiz menfaatleri ve prestiji bakımından gerekli görülmektedir.

Dışişleri Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Dışişleri Komisyonu

Esas No. : 1/684

6.7.2000

Karar No. : 171

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Uydular Aracılığı ile Mobil Haberleşme Uluslararası Teşkilâtı Sözleşmesi ve İşletme Anlaşmasında Yapılan Değişikliklerin Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı Komisyonumuzun 21 Haziran 2000 tarihli 39 uncu birleşiminde Dışişleri Bakanlığı ve Ulaştırma Bakanlığı temsilcileri ile Türk Telekom yetkililerinin katılmalarıyla görüşülmüştür.

Ülkemizin taraf olduğu, mobil uydu sistemini geliştirerek haberleşme hizmeti verilmesini sağlayan Inmarsat Teşkilâtı Sözleşmesi ile İşletme Anlaşmasında yeniden yapılanmaya ilişkin değişiklikler öngören Tasarının onaylanması Komisyonumuzca uygun görülmüş ve Tasarı kabul edilmiştir.

Raporumuz Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkan	Başkanvekili
<i>B. Suat Çağlayan</i>	<i>Mehmet Kaya</i>
İzmir	Kahramanmaraş
Üye	Üye
<i>Müjdat Kayayerli</i>	<i>Nesrin Ünal</i>
Afyon	Antalya
Üye	Üye
<i>Teoman Özalp</i>	<i>Hasan Erçelebi</i>
Bursa	Denizli

Üye
Mahmut Erdir
Eskişehir
Üye
Azmi Ateş
İstanbul
Üye
Hüseyin Kansu
İstanbul
Üye
Rahmi Sezgin
İzmir
Üye
M. Necati Çetinkaya
Manisa

Üye
Mustafa Yaman
Giresun
Üye
İrfan Gündüz
İstanbul
Üye
Osman Yumakoğulları
İstanbul
Üye
Basri Coşkun
Malatya
Üye
Biröl Büyüköztürk
Osmaniye

HÜKÜMETİN TEKLİF ETTİĞİ METİN

UYDULAR ARACILIĞI İLE MOBİL HABERLEŞME ULUSLARARASI TEŞKİLATI SÖZLEŞMESİ VE İŞLETME ANLAŞMASINDA YAPILAN DEĞİŞİKLİKLERİN ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TASARISI

MADDE 1. — Uydular Aracılığı ile Mobil Haberleşme Uluslararası Teşkilâtı (INMARSAT) Sözleşmesi ve İşletme Anlaşmasında yapılan değişikliklerin onaylanması uygun bulunmuştur.

MADDE 2. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

DIŞİŞLERİ KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN

UYDULAR ARACILIĞI İLE MOBİL HABERLEŞME ULUSLARARASI TEŞKİLATI SÖZLEŞMESİ VE İŞLETME ANLAŞMASINDA YAPILAN DEĞİŞİKLİKLERİN ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TASARISI

MADDE 1. — Tasarının 1 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Tasarının 2 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Tasarının 3 üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Bülent Ecevit

Başbakan

Devlet Bak. ve Başb. Yrd.

D. Bahçeli

Devlet Bakanı

R. Önal

Devlet Bakanı

Prof. Dr. Ş. S. Gürel

Devlet Bakanı

M. Yılmaz

Devlet Bakanı

H. Gemici

Devlet Bakanı

F. Ünlü

Adalet Bakanı V.

H. H. Özkan

Dışişleri Bakanı V.

Prof. Dr. Ş. S. Gürel

Bayındırlık ve İskân Bakanı

K. Aydın

Tarım ve Köyşleri Bakanı

Prof. Dr. H. Y. Gökalp

Kültür Bakanı

M. İ. Talay

Devlet Bak. ve Başb. Yrd.

H. H. Özkan

Devlet Bakanı

Prof. Dr. T. Toskay

Devlet Bakanı

S. Somuncuoğlu

Devlet Bakanı

Prof. Dr. R. Mirzaoğlu

Devlet Bakanı

Prof. Dr. Ş. Üşenmez

Devlet Bakanı

Prof. Dr. A. Çay

Millî Savunma Bakanı

S. Çakmakoğlu

Maliye Bakanı

S. Oral

Sağlık Bakanı

Doç. Dr. O. Durmuş

Çalışma ve Sos. Güv. Bakanı

Y. Okuyan

Turizm Bakanı

E. Mumcu

Çevre Bakanı

F. Aytekin

En. ve Tab. Kay. Bak. ve Başb. Yrd. V.

R. K. Yücelen

Devlet Bakanı

M. Keçeciler

Devlet Bakanı

Y. Yalova

Devlet Bakanı

R. K. Yücelen

Devlet Bakanı

E. S. Gaydalı

Devlet Bakanı

M. A. İrtemişlik

İçişleri Bakanı

S. Tantan

Millî Eğitim Bakanı

M. Bostancıoğlu

Ulaştırma Bakanı

Prof. Dr. E. Öksüz

Sanayi ve Ticaret Bakanı

A. K. Tanrıkulu

Orman Bakanı

Prof. Dr. N. Çağan

UYDULAR ARACILIĞI İLE MOBİL HABERLEŞME ULUSLARARASI TEŞKİLÂTI SÖZLEŞMESİNDE YAPILAN DEĞİŞİKLİKLER

Sözleşmenin başlığında yer alan "(Inmarsat)" kısaltması metinden çıkarılmıştır.

Giriş bölümünün üçüncü ve dördüncü paragrafları metinden çıkarılmıştır.

Giriş bölümünün beşinci paragrafı üçüncü paragraf olarak aşağıdaki metinle değiştirilmiştir :

Radyo frekans spektrumunun ve uydu yörünge olanaklarının en etkin ve hakça kullanımına uygun olan ve bütün ulusların telekomünikasyon kullanıcıları yararı için mevcut en gelişmiş uygun uzay teknolojisinin kullanımıyla en etkin ve en ekonomik teçhizatı sağlamaya **KARARLI OLARAK**,

Giriş bölümünün altıncı ve yedinci paragrafları metinden çıkarılmıştır.

Aşağıdaki yeni metinler dördüncü, beşinci, altıncı, yedinci, sekizinci ve dokuzuncu paragraflar olarak giriş bölümüne ilave edilmiştir.

Uydular Aracılığı ile Mobil Haberleşme Uluslararası Teşkilâtının, asıl amacı uyarınca, zaman zaman değişikliğe uğrayan 1974 Denizde Can Güvenliği Uluslararası Sözleşmesi ile Küresel Deniz Tehlike ve Emniyet Sistemi (GMDSS) için gerekli olan radyokomünikasyon hizmetlerinin karşılanması amacıyla zaman zaman değişikliğe uğrayan Uluslararası Telekomünikasyon Birliği Ana Anlaşması ve Sözleşmesinde belirtilen Radyo Regülasyondaki tehlike ve emniyet haberleşme imkânları da dahil olmak üzere, küresle bir mobil uydu haberleşme sistemi kurduğu **GÖZÖNÜNE ALINARAK**,

Teşkilâtın, hava trafik yönetimi ve hava taşıtları işletme kontrolü (hava seyrüsefer emniyet hizmetleri) dahil olmak üzere; hava seyrüsefer ve kara mobil uydu haberleşmesi temin etmek suretiyle, asıl amacını daha da ileriye götürdüğü ve ayrıca radyo ile yer tespiti hizmetleri de temin ettiğini **ANIMSAYARAK**,

Ticarî olarak hayatta kalabilmek ve böylece temel bir prensip olarak Küresel Deniz Tehlike ve Emniyet Sistemi (GMDSS) için deniz uydu tehlike ve emniyet haberleşme hizmetlerinin devamının sağlanabilmesi maksadıyla; mobil uydu hizmetlerinin sağlanmasında artan rekabetin Inmarsat uydu sisteminin 1 inci Maddede tanımlanan bir Şirket aracılığı ile işletilmesini gerekli hale getirdiği **KABUL EDİLEREK**,

Şirketin, milliyete dayalı ayırım yapılmaması, münhasıran barışçı amaçlarla hareket edilmesi, mobil uydu haberleşmesine ihtiyaç duyulan her yerde hizmet verilmesinin araştırılması ve adil rekabet gibi diğer temel prensipleri yerine getirmesi **İYETİYLE**,

Şirketin, kabul görmüş ticarî prensipler dikkate alınmak suretiyle, sağlam ekonomik ve malî bir temel üzerinde faaliyet göstereceğine **ÖNEM VEREREK**,

Şirketin, Küresel Deniz Tehlike ve Emniyet Sistemi (GMDSS) hizmetlerinin sağlanmasına ilişkin yükümlülüklerini tümüyle yerine getirmesi ve diğer bazı temel prensiplere uymasını temin amacıyla Şirket üzerinde hükümetlerarası bir gözetime ihtiyaç olduğunu **TASDİK EDEREK**,

Madde 1. - Tanımlar aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Madde 1

Tanımlar

Bu Sözleşmede geçen :

- (a) "Teşkilât", 2 nci Madde uyarınca kurulmuş olan hükümetlerarası teşkilâtı ifade eder.
- (b) "Şirket", Inmarsat uydu sistemini işleten ve ulusal kanunlara göre kurulmuş şirket niteliğindeki varlık veya kurumları ifade eder.
- (c) "Taraf", bu Sözleşmenin kendisi için yürürlüğe girdiği bir Devleti ifade eder.

(d) “Kamu Hizmetleri Anlaşması”, Madde 4 (1)’de sözü edildiği üzere Şirket ve Teşkilât arasında yapılan Anlaşmayı ifade eder.

(e) “GMDSS”, Uluslararası Denizcilik Teşkilâtı tarafından oluşturulan Küresel Deniz Tehlike ve Emniyet Sistemini ifade eder.

Madde 2. – Inmarsat’ın Kuruluşu, aşağıdaki yeni başlık ve metinle değiştirilmiştir.

Madde 2

Teşkilâtın Kuruluşu

Bu Sözleşmede “Teşkilât” olarak belirtilen Uydular Aracılığı ile Mobil Haberleşme Uluslararası Teşkilâtı, bu belge ile kurulmuştur.

Madde 3. – Amaç, aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Madde 3

Amaç

Teşkilâtın amacı, bu Maddede belirtilen temel prensiplerin Şirket tarafından yerine getirilmesinin teminat altına alınmasıdır ki bunlar;

a) zaman zaman değişikliğe uğrayan 1974 Denizde Can Güvenliği Uluslararası Sözleşmesi ile, yine zaman zaman GMDSS ile ilgili değişikliklere uğrayan Uluslararası Telekomünikasyon Birliği Ana Anlaşması ve Sözleşmesinde tanımlanan Radyo Regülasyon hükümleri başta olmak üzere, küresel deniz tehlike ve emniyet haberleşme hizmetlerinin devamının sağlanmasının garanti edilmesi,

b) milliyete dayalı ayırım yapılmaksızın hizmet sağlanması,

c) münhasıran barışçı amaçlarla hareket edilmesi,

d) gelişmekte olan ülkelerin kırsal alanları ve uzak bölgelerine gerekli önem verilerek, mobil uydularla haberleşmesine ihtiyaç duyulan her yerde hizmet verilmesine çalışılması,

e) uygulanan kanun ve yönetmelikler çerçevesinde, adil rekabete uygun olarak faaliyet gösterilmesi,

Aşağıdaki Maddeler metinden çıkarılmıştır :

Madde 4 : Taraf ve Atadığı Kuruluş Arasındaki İlişkiler

Madde 5 : Teşkilâtın İşletme ve Malî İlkeleri

Madde 6 : Uzay Kesiminin Temini

Madde 7 : Uzay Kesimini Kullanabilme

Madde 8 : Diğer Uzay Kesimleri

Yeni 4 üncü Madde aşağıdadır :

Madde 4

Temel Prensiplerin Uygulanışı

1. Genel Kurulun onayıyla Teşkilât, Şirket ile bir Kamu Hizmetleri Anlaşması yapacak ve 3 üncü Maddede belirtilen temel prensiplerin Teşkilât tarafından izlenebilmesi ve Şirkete yerine getirilmesini temin amacıyla ve ayrıca bu Sözleşmenin diğer hükümlerinin uygulanabilmesi maksadıyla, gerekli olabilecek diğer benzer düzenlemeleri gerçekleştirecektir.

2. Şirket Merkezinin bulunduğu Taraf ülke, kendi ulusal kanunlarına uygun olarak, 3 üncü Maddede belirtilen GMDSS hizmetlerinin devamının sağlanması ve diğer temel prensiplerin yerine getirilmesi için gerekli olabilecek uygun tedbirleri alacaktır.

Madde 9. – Yapı, yeni Madde 5 olarak yeniden numaralandırılmıştır.

Yeni Madde 5’in (b) ve (c) fıkraları çıkartılarak aşağıdaki yeni Madde 5 (b) fıkrası eklenmiştir.

b) Bir Direktörün başkanlığını yaptığı Sekreteryaya.

Madde 10. — Genel Kurul - Teşekkül tarzı ve Toplantıları yeni Madde 6 olarak yeniden numaralandırılmıştır.

Yeni Madde 6 (2) aşağıdaki metinle değiştirilmiş ve aşağıdaki yeni (3) üncü fıkraya eklenmiştir.

2. Genel Kurulun olağan toplantıları iki yılda bir yapılacaktır. Olağanüstü toplantılar ise Taraf-ların üçte birinin isteği üzerine veya Direktörün talebiyle veya Genel Kurul Usullerinde belirlenen esaslara göre toplanacaktır.

3. Bütün Taraflar nerede olacağına bakılmaksızın, Genel Kurul toplantılarında hazır bulunma ve bunlara katılma hakkına sahiptir. Toplantıya ev sahibi olacak ülke ile yapılacak düzenlemeler bu yükümlülüklerle uyumlu olacaktır.

Madde 11. — Genel Kurul-Usul, yeni Madde 7 olarak yeniden numaralandırılmıştır.

Madde 12. — Genel Kurul-Görevleri, yeni Madde 8 olarak yeniden numaralandırılmış ve aşağıdaki metinle değiştirilmiştir. :

Madde 8

Genel Kurul-Görevleri

Genel Kurulun görevleri şunlar olacaktır :

a) Şirketçe yapılan tavsiyeler dikkate alınmak suretiyle, Teşkilâtın amaçları, genel politikası ve uzun dönemdeki hedefleri ile 3 üncü Maddede belirtilen temel prensiplerle ilgili Şirket faaliyetlerini değerlendirmek ve gözden geçirmek;

b) 4 üncü Maddenin (1) fıkrası uyarınca, Kamu Hizmetleri Anlaşmasının akdinin, değiştirilmesinin ve feshinin onaylanması dahil olmak üzere; 4 üncü Maddede belirtilen temel prensiplerin Şirket tarafından yerine getirilmesini temin amacıyla gerekli olan her türlü tedbiri almak veya kuralları belirlemek;

c) Teşkilât ile taraf olsun veya olmasın Devletler ve uluslararası kuruluşlar arasındaki resmî ilişkilerle ilgili sorunlarda karar vermek;

d) İşbu Sözleşmenin 18 inci Maddesi uyarınca bu Sözleşmede yapılabilecek herhangi bir değişiklik konusunda karar vermek;

e) 9 uncu Madde uyarınca bir Direktör tayin edilmesi ve Direktörün görevden alınması; ve

f) İşbu Sözleşmenin herhangi bir maddesiyle kendisine verilen görevleri yerine getirmek.

Aşağıdaki Maddeler metinden çıkarılmıştır.

Madde 13 : Konsey-Teşekkülü

Madde 14 : Konsey-Usul

Madde 15 : Konsey-Görevleri

Madde 16 : Genel Müdürlük

Madde 17 : Toplantılarda Temsil

Aşağıdaki yeni Madde 9 ilave edilmiştir :

Madde 9

Sekretarya

1. Direktörün atanma süresi 4 yıl veya Genel Kurulca kararlaştırılan süredir.

2. Direktör, Teşkilâtın hukukî temsilcisi ve Sekretaryanın yürütmeden sorumlu en yetkili görevlisi olup Genel Kurula karşı sorumlu ve onun idaresi altında olacaktır.

3. Direktör, Genel Kurulun rehberliği ve talimatları doğrultusunda, organizasyon yapısı, yönetici kadroları ile memur ve işçilerin, danışman ve müşavirlerin çalışma koşulları ve standartlarını belirleyecek ve Sekretarya personelini tayin edecektir.

4. Direktörün ve Sekreteryanın diğer elemanlarının atanmasında gözönüne alınacak başlıca husus; dürüstlük, yeterlik ve verimlilikte en yüksek standartların sağlanması gerekliliğidir.

5. Teşkilât, Sekreteryanın kurulacağı taraf ülke ile Genel Kurulca onaylanacak ve Teşkilâta, Direktörüne, diğer görevlilerine ve diğer Taraf ülke temsilcilerine görevlerini yerine getirmek amacıyla ev sahibi ülke topraklarında tanınacak her türlü imkân, ayrıcalık ve muafiyetlere ilişkin bir anlaşma yapacaktır. Sekreterya ev sahibi hükümetin topraklarından başka bir yere taşınırsa anlaşma sona erecektir.

6. 5 inci fıkrada sözü edilen anlaşmayı yapan Taraf dışındaki bütün Taraflar, Teşkilâtın, Direktörün, görevli personelin, Teşkilât için çalışan uzmanların ve Taraf ülkelerin temsilcilerinin görevlerini yerine getirebilmek için Tarafların topraklarında buldukları süre zarfında sahip olacakları ayrıcalıklar ve muafiyetler konusunda bir Protokol imzalayacaklardır. Protokol bu Sözleşmeden bağımsız olacak ve feshine ilişkin hükümleri de içerecektir.

Madde 18. – Toplantı Masrafları, Madde 10 olarak yeniden numaralandırılmış ve aşağıdaki metinle değiştirilmiştir.

Madde 10

Masraflar

1. Teşkilât, Kamu Hizmetleri Anlaşmasında, aşağıda belirtilenlere ilişkin masrafların Şirket tarafından ödeneceğine dair düzenlemeyi yapacaktır :

- a) Sekreteryanın kuruluşu ve işletilmesi,
- b) Genel Kurul oturumlarının yapılması, ve
- c) 4 üncü Madde uyarınca Şirketin temel prensipleri yerine getirmesini temin amacıyla Teşkilâtın alacağı tedbirlerin uygulanması.

2. Taraflar, Genel Kurul toplantılarına katılımları ile ilgili masrafları kendileri karşılayacaktır.

Aşağıdaki Maddeler metinden çıkarılmıştır :

Madde 19 : Kullanım Ücretlerinin Belirlenmesi

Madde 20 : Tedarik

Madde 21 : Buluşlar ve Teknik Bilgiler

Madde 22. – Sorumluluk, Madde 11 olarak yeniden numaralandırılmış ve aşağıdaki metinle değiştirilmiştir.

Madde 11

Sorumluluk

Taraflar, yetkileri çerçevesinde temsil etmekte olabilecekleri Taraf olmayanlar veya gerçek veya tüzel kişiler ile ilgili olarak, kendileri ve ilgili Taraf olmayan arasında Antlaşmalardan kaynaklanabilecek sorumluluklar hariç olmak üzere, Teşkilâtın veya Şirketin faaliyetleri ve yükümlülüklerinden sorumlu olmayacaklardır. Ancak, bu hüküm, temsil etmekte olabileceği bir Taraf olmayan veya gerçek veya tüzel kişiliğe, böyle bir Antlaşma uyarınca tazminat ödemesi gereken bir Tarafın, diğer herhangi bir Tarafa karşı bu Antlaşma uyarınca sahip olduğu haklara başvurmasını engellemez.

Aşağıdaki Maddeler metinden çıkarılmıştır :

Madde 23 : Dahil Edilmeyen Masraflar

Madde 24 : Hesapların Denetimi

Madde 25. – Tüzel Kişilik, yeni Madde 12 olarak yeniden numaralandırılmış ve aşağıdaki metinle değiştirilmiştir :

Madde 12

Tüzel Kişilik

Teşkilât tüzel kişiliğe sahip olacaktır. Görevlerini gereği gibi yerine getirmek için, özellikle, mukavele yapmak, taşınır ve taşınmaz mal edinmek, kiralamak elde tutmak ve bunlarla ilgili tasarruflarda bulunmak, davalarda taraf olmak ve Devletler veya Uluslararası Kuruluşlarla anlaşmalar yapmak yetkilerine sahip olacaktır.

Aşağıdaki madde metinden çıkarılmıştır :

Madde 26 : Ayrıcalıklar ve Muafiyetler

Madde 27 : Diğer Uluslararası Kuruluşlarla İlişkiler, yeni Madde 13 olarak yeniden numaralandırılmış ve aşağıdaki metinle şekilde değiştirilmiştir :

Madde 13

Diğer Uluslararası Kuruluşlarla İlişkiler

Teşkilât, Birleşmiş Milletler Teşkilâtı ile onun Atmosfer Ötesi Uzayın ve Okyanus Bölgesinin Barışçı Amaçlarla Kullanılması ile ilgili bölümleri, İhtisas Kuruluşları ve diğer uluslararası kuruluşlarla tüm ulusların ortak çıkarlarını ilgilendiren konularda işbirliği yapacaktır.

Madde 28. – Uluslararası Telekomünikasyon Birliğine Bildirim, metinden çıkarılmıştır.

Madde 29. – Çekilme, yeni Madde 14 olarak yeniden numaralandırılmış ve aşağıdaki metinle değiştirilmiştir.

Madde 14

Çekilme

Herhangi bir Taraf, Müstevdiye yazılı olarak bildirmek suretiyle, kendi arzusu ile istediği zaman Teşkilâtтан ayrılabilir ve böyle bir çekilme, bildirinın Müstevdi tarafından alındığı tarihten itibaren geçerli olur.

Aşağıdaki Madde metinden çıkarılmıştır :

Madde 30 : Askıya Alma ve Feshetme

Madde 31. – Uyuşmazlıkların Çözümü, yeni Madde 15 olarak yeniden numaralandırılmış ve aşağıdaki metinle değiştirilmiştir :

Madde 15

Uyuşmazlıkların Çözümü

Bu Sözleşmede belirtilen herhangi bir husus ile ilgili olarak Taraflar arasında veya Taraflarla Teşkilât arasında çıkan uyuşmazlıklar, ilgili taraflar arasında yapılacak görüşmeler ile çözümlenmelidir. Şayet herhangi bir tarafın çözüm istediği tarihten sonraki bir yıl içerisinde bir çözüme ulaşılamamışsa ve uyuşmazlığa taraf olanlar; a) Taraflar arasındaki uyuşmazlıklarda, uyuşmazlığın, Uluslararası Adalet Divanına götürülmesini kabul etmemişler ise; veya b) diğer uyuşmazlıklarda, uyuşmazlığın çözümünü için başka bir usul hususunda anlaşamamışlarsa; uyuşmazlığa taraf olanlar razı oldukları takdirde, bu Sözleşmenin Eki uyarınca hakemlik yoluna başvurulabilir.

Madde 32. – İmzalama ve Onaylama, yeni Madde 16 olarak yeniden numaralandırılmış ve aşağıdaki değişiklikler yapılmıştır :

Madde başlığı Uyulması Gerekli Hususlar olarak değiştirilmiştir.

3 ve 4 No. lu fıkralar iptal edilmiştir.

5 inci fıkraya iptal edilerek aşağıdaki metinle değiştirilmiştir :

5. Bu Sözleşmeye hiçbir çekince konulamaz.

Madde 33. – Yürürlüğe Giriş, yeni Madde 17 olarak yeniden numaralandırılmıştır.

Madde 34. – Değişiklikler, yeni Madde 18 olarak yeniden numaralandırılmış ve aşağıdaki yeni metinle değiştirilmiştir.

Madde 18
Değişiklikler

1. Herhangi bir Taraf, bu Sözleşmede değişiklik teklifinde bulunabilir ve bu teklifler Direktör tarafından diğer bütün Taraflara ve Şirkete gönderilecektir. Bunu müteakip Genel Kurul, değişikliği altı aydan önce olmamak kaydıyla, Şirketin tavsiyelerini de dikkate alarak görüşecektir. Bu süre, özel bir durumda Genel Kurulca esasa ilişkin kararla, üç aya kadar indirilebilir.

2. Genel Kurulca kabul edildiği takdirde, değişiklik, Genel Kurulun değişikliği kabul ettiği tarihte Taraf olan Devletlerin üçte ikisinin kabul belgelerinin Müstevdi tarafından alınmasından yüz yirmi gün sonra yürürlüğe girecektir. Yürürlüğe girmesini takiben değişiklik, değişikliği kabul eden Taraflar için bağlayıcı olacaktır. Değişikliğin Genel Kurulca kabulü esnasında Taraf durumunda olan diğer Devletler için ise değişiklik, Müstevdinin kabul belgesini aldığı tarih itibarıyla bağlayıcı olacaktır.

Madde 35: – Müstevdi, yeni Madde 19 olarak yeniden numaralandırılmıştır.

Yeni Madde 19'un (2) ve (3) No. lu fıkraları aşağıdaki metinle değiştirilmiştir.

Madde 19

Müstevdi

2. Müstevdi bütün Tarafları aşağıda belirtilen hususlardan derhal haberdar edecektir :

- Sözleşmeye herhangi bir imza.
- Onaylama, kabul, tasvip veya katılma ile ilgili herhangi bir belgenin verilmesi.
- Bu Sözleşmenin yürürlüğe girmesi.
- Bu Sözleşmede bir değişikliğin kabulü ve yürürlüğe girmesi.
- Herhangi bir çekilme ihbarı.
- Sözleşme ile ilgili diğer ihbar ve haberleşme.

3) Bu Sözleşmede bir değişikliğin yürürlüğe girmesini takiben Müstevdi, Birleşmiş Milletler Yasasının 102 nci Maddesi uyarınca değişikliğin tasdikli bir nüshasını kaydı ve yayınlanması için Birleşmiş Milletler Sekreteryasına gönderecektir.

Sözleşme Ekinin başlığı aşağıdaki yeni başlıkla değiştirilmiştir :

**SÖZLEŞMENİN 15 İNCİ MADDESİNDE SÖZÜ EDİLEN UYUŞMAZLIKLARIN
ÇÖZÜMÜ HAKKINDAKİ YÖNTEM**

Ek'in 1 inci Maddesi aşağıdaki yeni metinle değiştirilmiştir :

Madde 1

Sözleşmenin 15 inci Maddesi kapsamına giren uyuşmazlıklara üç üyeden oluşan bir hakem mahkemesinde bakılacaktır.

Ek'in 2 nci Maddesi aşağıdaki yeni metinle değiştirilmiştir :

Madde 2

Bir uyuşmazlık için hakem usulüne başvurmak isteyen davacı veya davacılar grubu, her bir davalıya ve Sekreteryaya aşağıdakileri içeren bir belge hazırlayarak gönderirler :

- Uyuşmazlığın tam bir tanımını, her bir davalının mahkemeye katılması gereğinin sebeplerini ve alınması istenen tedbirleri;
- Uyuşmazlık konusunun mahkemenin yetki alanına giriş nedenlerini ve talep edilen tedbirlerin mahkemece davacı lehine bulunması halinde, kabul edilmesinin gerekçelerini;
- Davacının hakem usulü dışında, görüşme veya diğer herhangi bir usulle anlaşmazlığı çözümlenemeyişinin nedenleri konusunda bir açıklama;
- Mahkeme için gerekli olduğu takdirde, uyuşmazlığa taraf olanların mutabakatını veya rızalarını gösterir belge;
- Mahkemeye üye olarak katılmak üzere davacının tayin ettiği kişinin adı. Sekreteryaya bu belgenin birer suretini derhal bütün Taraflara gönderecektir.

Ek'in 3 üncü Madde (1) inci fıkrası aşağıdaki yeni metinle değiştirilmiştir;

1. 2 nci Maddede belirtilen belgenin bütün davalılar tarafından alınmasını takip eden altmış günlük bir süre içinde davalılar hep birlikte, mahkeme heyetine üye olarak katılmak üzere bir kişi tayin edeceklerdir. Bu süre zarfında, davalılar hep birlikte veya tek tek, her davacıya veya Sekreteryaya, 2 nci Maddede belirtilen belgeye verdikleri bireysel veya ortak cevapları ve anlaşmazlık konusundan doğan karşı iddiaları da içeren bir belge gönderebilirler.

Ek'in 5 inci Maddesinin (2), (6), (8) ve (11) inci fıkraları aşağıdaki yeni metinle değiştirilmiştir :

2. Dava muameleleri gizli olarak yürütülecek ve mahkemeye sunulan herşey gizli tutulacaktır. Ancak Teşkilât duruşmalarda hazır bulunmak ve sunulan belgelerden yararlanma hakkına sahip olacaktır. Şayet uyuşmazlığa taraf Teşkilât ise, bütün Taraflar duruşmalara katılma ve sunulan bütün belgelerden yararlanma hakkına sahip olacaktır.

6. Mahkeme uyuşmazlıkla doğrudan ilgili olan karşı talepleri dinleyecek ve Sözleşmenin 15 inci Maddesine göre kendi yetki alanı içerisinde ise, bunlar hakkında karar verecektir.

8. Mahkeme, davanın herhangi bir aşamasında, uyuşmazlığın, Sözleşmenin 15 inci Maddesi ile kendisine verilen yetki sınırı dışında olduğuna karar verdiği takdirde, davayı durdurabilir.

11. Mahkeme, kararını bütün Taraflara dağıtılmak üzere Sekreteryaya gönderecektir.

Ek'in 7 nci Maddesi aşağıdaki yeni metinle değiştirilmiştir :

Madde 7

Herhangi bir Taraf veya Teşkilât davaya katılmasına ve taraf olabilmesine izin verilmesi için mahkemeye başvurabilir. Mahkeme başvuru sahibinin davada önemli bir çıkarı olduğunu belirlerse izin verecektir.

Ek'in 9 uncu Maddesi aşağıdaki yeni metinle değiştirilmiştir :

Madde 9

Taraflar ve Teşkilât, mahkemenin, herhangi bir tarafın isteği üzerine veya kendi tasarrufu ile, davanın yürütülmesinde veya uyuşmazlığın çözümlenmesinde gerekli gördüğü bütün bilgileri sağlayacaktır.

Ek'in 11 inci Maddesi aşağıdaki yeni metinle değiştirilmiştir :

Madde 11

1. Mahkeme kararı, uluslararası hukuka uygun olacak ve aşağıdakilere dayanacaktır :

- a) Sözleşme
- b) Hukukun genel olarak kabul edilmiş prensipleri.

2. 5 inci Maddenin (7) nci fıkrası uyarınca tarafların anlaşması ile yapılanlar da dahil olmak üzere, mahkeme kararı uyuşmazlığın bütün tarafları için bağlayıcı olacak ve taraflarca iyi niyetle uygulanacaktır. Uyuşmazlığa taraf Teşkilât ise ve mahkeme, Sözleşmeye uygun olmadığı veya Sözleşmenin yetki vermediği gerekçesiyle Teşkilât organlarından herhangi birisinin kararının hükümsüz ve geçersiz olduğuna karar verir ise; mahkemenin bu kararı tüm Taraflar için bağlayıcı olacaktır.

3. Kararının anlamı veya kapsamı hakkında bir anlaşmazlığın ortaya çıkması halinde, taraflardan herhangi birinin talebi üzerine mahkeme kararı yorumlayacaktır.

UYDULAR ARACILIĞI İLE MOBİL HABERLEŞME ULUSLARARASI TEŞKİLÂTI İŞLETME ANLAŞMASINDA YAPILAN DEĞİŞİKLİKLER

Madde XVII, (2) nci Fıkra-Yürürlüğe Girme, aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Bu Anlaşma, Sözleşmenin sona ermesi veya Sözleşmede İşletme Anlaşmasına atıf yapan referansların iptali ile ilgili değişikliklerin yürürlüğe girmesi hallerinden birisinin gerçekleşmesi durumunda sona erer.

